

Mikael Damberg: Anförande i partiledardebatten 17 oktober 2012

Talare

Mikael Damberg
Socialdemokraternas gruppledare
i Riksdagen

Datum

17 oktober 2012

Plats

Stockholm

1 Herr talman! Det handlar om 650 anställda på Sony Mobile i Lund, 230 på
Holmens i Hallstavik, 330 på Volvo Bussar i Säfte, 450 medarbetare på SSAB i
Borlänge, Oxelösund och Luleå och i morse anställda på Telia Sonera. Nu slår
varelsvågen mot Sverige med stor kraft. Det är 45 000 anställda som hittills i år
5 fått besked om att just deras jobb är hotat. Runt köksborden sprider sig nu en
oro inför framtiden. Frågorna är många. Kommer jag att få behålla mitt jobb
nästa månad? Kommer familjen att klara av att betala lånen på huset? Kommer
ungarna att kunna vara kvar i skolan, eller tvingas familjen flytta? Det är om
detta dagens partiledardebatt borde handla, om varslen, vardagen och
10 verkligheten. Det handlar om de vägval som Sverige måste göra i dag för att
klara jobben och välfärden i framtiden. Socialdemokraternas budgetalternativ
handlar om exakt detta: Fler jobb för Sverige.

Herr talman! Världen förändras, och Sverige måste hänga med. Framtidens
15 arbetsmarknad kräver mer av kunskap, inte mindre. Just nu pågår ett globalt
kunskapsrace om den mest kompetenta arbetskraften och de bäst utbildade och
kreativa människorna. Allt fler länder vill vara med. Kina och Indien storsatsar
på utbildning, innovation och forskning. Också Sverige måste rustas för
framtiden. Det krävs en modern affärsplan för Sverige. Det behövs en samlad
20 strategi för hur vi kan skapa jobb i växande och kunskapsintensiva företag,
stänga det stora rekryteringsgapet på svensk arbetsmarknad och sätta innovation
i centrum för politiken. För att klara jobben måste mindre och medelstora
företag kunna expandera och anställa. Därför vill vi låta staten ta över ansvaret
för den andra sjuklöneveckan. För att klara framtidsjobben föreslår vi ett nytt
25 klimatinnovationsprogram, förstärkt kapitalförsörjning till regionala
inkubatorer, ett nationellt kompetenscentrum för upphandling och ett ökat
exportstöd för svenska företag. Därför är det så viktigt med strategisk samverkan
med svenskt näringsliv och stora framtidsbranscher. Därför vill vi lyfta upp

30 innovationsarbetet på högsta politiska nivå under ledning av statsministern. Allt detta väljer regeringen bort. Här går fortsatt en av de främsta skiljelinjerna i svensk politik: kunskap, eller en väg mot låga löner. Sverige kan aldrig bli billigast. Men om vi arbetar tillsammans kan vi bli bäst.

35 Herr talman! För bara några veckor sedan presenterade regeringen sin budget, fylld med optimistiska prognoser om ekonomin och jobben. Borgs glädjekalkyler kändes förlegade nästan samma dag som de hade presenterats. I stället för att prioritera investeringar i det som vi vet bygger Sverige starkt valde regeringen återigen att låna till stora skattesänkningar. Men det fanns inget
40 nytänk kring jobben. Herr statsminister! Jag har förstått att ni inte lyssnar på oss i oppositionen. Jag har förstått att ni inte längre lyssnar till era egna experter och forskare. Men ni borde lyssna till de 400 000 människor som går arbetslösa runt om i Sverige. De kan berätta för er att regeringens prioriteringar inte fungerar. Ni borde lyssna till de nästan 100 000 unga människor som i dag går arbetslösa.
45 De kan berätta för er att det behövs en ny jobbpolitik i Sverige.

Herr talman! Arbetslöshet är alltid ett stort slöseri. Det är dyrt för den enskilde, kostsamt för nära och kära men också en förlust för oss alla och samhället. Det som står oss dyrast är egentligen den förlorade potentialen, att vi inte tar tillvara
50 alla människors vilja och förmåga till arbete. Jesper är 27 år och bor i Sigtuna. Tidigare var han långtidsarbetslös och levde på försörjningsstöd. Dagarna och veckorna gled ihop, och till slut kände han sig helt värdelös. Ett politiskt beslut förändrade Jespers liv. Han fick ett resursjobb och anställdes i kommunen. Nu får han användning för sina talanger i köket. Han jobbar och stormtrivs på
55 Nyborgens förskola i Sigtuna. Både han och hans chefer är helt övertygade om att han kommer att få ett nytt jobb efter detta jobb. Det har betytt oerhört mycket för honom att få det arbetet. Han har fått tillbaka det allra viktigaste, sitt självförtroende. Ett beslut kan förändra en människas liv. Tänk på hur mycket det skulle betyda för de 30 000 människor som regeringen har gömt undan i fas
60 3 där de förbjuds att göra riktiga arbetsuppgifter och inte får ett riktigt arbete. Tänk om vi skulle kunna ge dem riktiga arbetsuppgifter, riktiga jobb och en riktig lön. Vi socialdemokrater står upp för våra värderingar. Alla kan växa genom utbildning och arbete. Alla jobb behövs. Alla människor räknas. Därför är vårt besked tydligt. Vi kommer att avskaffa fas 3 och ge de 30 000 människor
65 som finns där i dag riktig utbildning eller arbete.

Herr talman! Framtiden vinnns eller förloras i skolan. Jag tror att det finns ganska

många föräldrar och lärare som hade förhoppningar på regeringen. När ni
70 tillträdde trodde de att man nu skulle styra upp skolan, skapa lite ordning och
reda, och nu skulle ungarna lära sig mer i klassrummet. Efter sex år med Jan
Björklunds skola är det inte bara elevernas betyg som faller utan också
utbildningsministrarnas. I Lärarnas tidning får utbildningsministern betyget 1,5
av 5 möjliga av Sveriges lärare: icke godkänt, det duger inte. Vi måste ställa högre
75 krav än så på svensk utbildningspolitik. Vi socialdemokrater har med kritiska
ögon granskat vår egen politik. Vi har gjort ett rejält omtag och kommit fram till
att Sverige måste investera kraftfullt och klokt i en bättre skola. Det vi vet av
forskningen är att det finns ingenting som betyder så mycket för elevernas
resultat i skolan som att de möter en riktigt bra och engagerad lärare. Därför
80 investerar vi stort i lärarnas fortbildning. Vi investerar i det pedagogiska
ledarskapet för Sveriges rektorer. Men vi vet också av forskningen att det
betyder något hur stora klasserna är och att det betyder mest för de minsta
barnen hur stora klasserna är. Därför investerar vi 2 miljarder kronor i mindre
klasser i lågstadiet och förskoleklassen så att barnen får mer tid med sin lärare
85 och kan lära sig mer så att vi får ett bättre skola.

Vi tar det också ett steg längre. Vi säger att förskoleklassen borde bli
obligatorisk. Alla barn borde gå i förskoleklassen så att vi får en tioårig skolplikt.
Vi vet av forskningen att tidiga insatser för barns lärande innebär att fler barn lär
90 sig och klarar sitt liv ännu bättre. Det är ett bra beslut som Sveriges riksdag
skulle kunna fatta. Om man menar allvar med att förbättra svensk skola måste
man satsa på de små barnen och stimulera dem under hela deras skolgång. Detta
är en möjlighet att få skolan att förbättras. Vi har i vårt budgetalternativ
finansierat ett miljardprogram för en världsledande skola. Vi har gjort vår
95 hemläxa. Socialdemokratin väljer framtiden.

Herr talman! Man kan inte beskylla regeringens utbildningspolitik för att vara
särskilt framtidsinriktad. I stället för att höja kunskapskraven presenterar
regeringen nu det ena förslaget mer bakåtsträvande än det andra. Först kom
100 subventionerad läxhjälp, men bara till de föräldrar som har råd att göra ett
skatteavdrag. Här går en tydlig skiljelinje mellan oss och regeringen. Vi
socialdemokrater garanterar läxhjälp till alla elever.

Sedan kom Björklunds ettåriga gymnasieskola. Skoltrötta elever ska i framtiden
105 inte mötas med höga förväntningar och stöd utan med lägre kunskapskrav.
Problemet för regeringen är att arbetsgivarna sågar förslaget. Herr talman!

110 Listan på arbetsgivarorganisationer som dömer ut en ettårig
gymnasieutbildning är så lång att jag inte skulle hinna läsa upp alla namn. Det är
frisörföretagen, butikerna, åkeriföretagen, tapetserarmästarna, golvbranschen
och entreprenörsföretagen – ingen tror på detta! Vi socialdemokrater håller med
företagarna. Vi tycker inte heller att man ska utbilda ungdomar rakt ut i
arbetslöshet.

115 Herr talman! Nu har det gått sex år med den här regeringen, och verkligheten
har blivit deras värsta fiende. Jag misstänker att de borgerliga partiledarna i
debatten kommer att försöka flytta fokus bort från att arbetslösheten ökar, bort
från att skolresultaten sjunker och bort från att klyftorna ökar.
Regeringspartierna vill i stället tala om oppositionen och vad som kanske kan
120 hända om två år. Men jag tror att de flesta som lyssnar på debatten är mer
intresserade av att höra svaren på vad ni vill göra för att vända utvecklingen i
Sverige. Jag vill avsluta med två frågor till statsministern. Förra gången vi
debatterade i denna kammare valde ni bort skolan för krogmomsen. Den här
gången väljer ni bort skolan för bolagsskattesänkningen. Varför väljer
125 statsministern gång på gång bort skolan? Den andra frågan gäller arbetslösheten,
som nu är högre än när ni tillträdde. Långtidsarbetslösheten har ökat med 30
procent. När ska er politik ge resultat, statsministern? När kommer jobben,
Fredrik Reinfeldt?

130

Källa

<div>Manuskript hämtat från riksdagen.se (2023-09-01)</div>

Taggar

Politiska tal, Socialdemokraterna

135

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/mikael-damberg-anforande-i-partiledardebatten-17-oktober-2012>

140

145